

[Bender.]

kan berede os Vanskeligheder paa Mælkforsyningens Omraade, anser jeg desværre for givet, og alene her vil ligge et saare vigtigt Grundlag for Agtpaaagivenhed fra den højtærede Ministers Side. I den yderst alvorlige Tid, vi gennemlever, gælder det efter min Formening ikke mindst om at bevare Sundheden og Modstandskraften i den opvoksende Slægt, der sikkert faar store og meget krævende Opgaver at gennemføre, naar det bliver dens Tur at udføre Samfundsfunktionerne. Vi er jo alle enige om, at Mælken spiller en saa overmaade stor Rolle for den alleryngste Del af Befolkningens Sundhedstilstand. Det er derfor mit Haab, at den højtærede Minister med al sin kendte Energi vil gaa ind i Arbejdet for at sikre Bybefolkningens Forbrug af dette saa livsvigtige Næringsmiddel.

Den anden Del af Forslaget: at fremskaffe Produktet til den billigst mulige Pris, er selvfølgelig ikke mindre vigtig. Det er jo paa dette Omraade, at Usikkerheden og Mistilliden har vundet Fodfæste i Befolkningen, og her ikke alene hos Forbrugerne, men tillige hos Producenterne ude paa Landet. Det har været de fleste uforstaaeligt, at Mælkeprisen nødvendigvis maatte være Genstand for en Fordobling, til Tider op til en Tredobling, fra det Øjeblik, Mælken forlod Stalddøren, til det Tidspunkt, da Varen stod paa Forbrugernes Bord, selv om det skal erkendes, at denne Fordyrelse i nogen Grad kunde tilskrives Forbrugerne selv, hvad de dog ikke altid har kunnet faa Øje paa. Det maa selvfølgelig ogsaa her tages i Betragtning, at Mælken, naar den forlader Stalddøren, ikke kan anses for et fuldt nydefærdigt Produkt og derfor maa gennemgaa en Behandling, der under visse Forhold kan foregaa i Hjemmene, men dog for den Del af Mælkens Vedkommende, der fortæres uden for Hjemmene, maa foretages af andre Faktorer. At Transport og Distribuering indvirker paa Prisen, er klart for alle, i Særdeleshed naar det tages i Betragtning, at en stor Del Mælk og Fløde sælges i ganske smaa Kvanta: $\frac{1}{2}$ l og derunder, for Flødens Vedkommende helt ned til $\frac{1}{10}$ l.

Handelen foregaa som bekendt paa forskellig Vis. Efter at Mælken er leveret til Mejerier eller til Mælkforsyninger — Varen har maaske endda passeret et Mellemled, de saakaldte Mælkeforpagtere —, gaar den ud til Tusinder af Udsalg eller til Salg fra Vogne, Marketenderier, Restaurationer eller andre Salgsvirksomheder, og hvert saadant Led betyder selvsagt en Fordyrelse, der maaske under normale Forhold kan

betragtes som et Beskæftigelsesled, men som under Forhold som de nuværende kan virke uoverkommelig i økonomisk Henseende hos den daarligst stillede Del af Befolkningen. Man forstaar derfor, at Spørgsmaalet om Rationalisering, der indeholdes i Forslaget, kan fremkomme og maa tages op til alvorlig og grundig Overvejelse. Der skal i mine Bemærkninger ikke ligge en Bebrejdelse imod bestaaende Forhold, som har udviklet sig paa en Maade, der opfyldte Krav om bedst mulig Hygiejne og Krav om lettest mulig Adgang til at faa Varen leveret. At især dette sidste blev til en Fordyrelse, som Forbrugerne selv har foraarsaget, er en Kendsgerning, der dog kan være naturlig, naar den er økonomisk overkommelig. Det kan heller ikke fremtidig blive saaledes, at Kravet om størst mulig Hygiejne afslappes, men en Tid som den nuværende kan saa vist stille Krav om en mere hensigtsmæssig Fordelingsform, saaledes at en Besparelse her gør det muligt for den økonomisk daarligst stillede Del af Befolkningen at foretage Indkøb paa billigere Vilkaar end den anden Befolkningsdel, der stadig maatte ønske at faa Varen leveret, om jeg saa maa sige, paa Køkkenbordet. Om meget af dette giver Mælkekommissionens Betænkning visse Oplysninger til Eftertanke. Men det er dog mit Haab, at det skal blive muligt at naa til en større Nedsættelse af Priserne, end Betænkningen giver Udtryk for, og at en Rationalisering vil kunne medføre et saadant Resultat, tror jeg paa.

Jeg skal med disse Bemærkninger paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til hurtig og velvillig Behandling i det høje Ting og ønske den højtærede Minister for Handel, Industri og Søfart alt muligt Held i hans Bestræbelser for at bringe dette Spørgsmaal til en for Befolkning, saavel Producenter som Forbrugere, heldig Løsning. Men jeg henstiller tillige, at der i saa vid Udstrækning som gørligt tages Hensyn til de Mennesker, som i Dag tjener til Udkommet i denne Branche, herunder til de Hundreder af Arbejdere, for hvem en unødvendig haard Rationalisering kan betyde Arbejdsløshed og dermed forbunden Ulykke.

Hauch: Paa mit Partis og paa egne Vegne vil jeg gerne udtale min ubetingede Tilfredshed med, at der gennem dette Lovforslag tages et Initiativ, som gør det muligt at bringe Forbrugere af Mælk her i Landet, ikke mindst i de større Byer, ind under saadanne Forhold, at de selv bliver bestemmende om,